

NOTAT

SAPA - Snitfladestrategi

Dette notat udgør snitfladestrategien for SAPA-projektet. Dokumentet er relevant læsning for alle med interesse for integrationer til gavn for SAPA-løsningen. Snitfladestrategien kan ændre sig, og da vil dette dokument blive opdateret. Indeværende version 1.5 er fra 19. december 2016 og indeholder en række præciseringer, rettelser og mindre opdateringer i forhold til version 1.0 fra 5. november 2015.

Baggrund og formål

SAPA er en fælleskommunal it-løsning, der via integrationer til en fælleskommunal infrastruktur udstiller informationer om borgere og virksomheder fra andre it-løsninger. En underliggende præmis er, at kommunerne har forretningsmæssig værdi af, at så mange systemer som muligt er i stand til at udstille data i SAPAs brugergrænseflade.

SAPA-løsningen vil kunne udstille relevante informationer om borgere og virksomheder, såfremt de kildesystemer, hvor data holdes og vedligeholdes, har de rette integrationer til den fælleskommunale infrastruktur.

Det er derfor afgørende, at der formuleres og eksekveres en strategi for, hvordan det sikres, at de rette integrationer til de rette kildesystemer etableres rettidigt, prisgunstigt og med den fornødne kvalitet. Snitfladestrategien beskriver, hvordan dette søges realiseret.

Strategien har sit hovedfokus på de sagsbærende it-løsninger, der leveres på markedsvilkår til kommunerne i dag. Det drejer sig om ESDH- og fagsystemer, der holder sager, journaler og dokumenter, der skal udstilles i SAPA. Der er i mindre grad fokus på integrationer til offentlige registre (fx CPR og CVR) og til andre myndigheders forskellige it-løsninger (fx Arbejdsmarkedets Erhvervssikring).

Læsevejledning

Dokumentet er struktureret på følgende vis: Indledningsvist skitseres forretningsbehov for SAPAs integrationer og samspillet med kildesystemerne, herunder sondres mellem forskellige brugsmåder, forskellige typer af integrationer og forskellige typer af kildesystemer. Afsnittet sætter rammen og terminologien for den resterende del af dokumentet.

I afsnit 2 beskrives på overordnet niveau de forskellige tekniske løsningsmodeller for SAPAs samspil med kildesystemerne med vægt på anvendelsen af den fælleskommunale infrastruktur. Afsnittet beskriver hvordan kildesystemerne skal etablere forskellige typer af integrationer til forskellige komponenter i infrastrukturen for at understøtte SAPAs forskellige integrationsbehov.

I afsnit 3 beskrives i overordnede træk, hvordan integrationerne tilvejebringes, herunder refereres til fælleskommunale integrationsvilkår, og der beskrives de forskellige former for aftalegrundlag og afregningsmodeller for integrationerne.

I afsnit 4 beskrives at alle sagsbærende it-løsninger principielt kan etablere integrationer til gavn for SAPA-løsningen, men at den konkrete tilslutning vil finde sted efter en forretningsmæssig prioritering.

I afsnit 5 beskrives principper og hensyn for den forretningsmæssige prioritering af integrationer til SAPA.

I afsnit 6 beskrives hvordan der gennemføres dialog med leverandørerne af de sagsbærende it-løsninger. I dokumentets syvende og sidste afsnit beskrives timing og tidshorizont for, hvornår kommunerne og leverandørerne bør etablere eller omlægge integrationerne for de sagsbærende systemer.

Den travle læser, kan med fordel springe direkte til afsnit 7, men skal være opmærksom på, at de konklusioner, der er angivet heri hviler på beskrivelser og ræsonnementer fra de foregående seks afsnit.

1. Forretningsbehov for SAPA-integrationer og samspil med kildesystemer

1.1 To typer af adgang til data i SAPA-løsningen: Hent og Skub

SAPA-løsningen indeholder to principielt forskellige måder for en bruger at tilgå data på. De to forskellige måder har sammenhæng med to forskellige brugsscenerier. I det første scenarie skal en bruger foretage en søgning efter informationer, når det konkrete behov opstår. I det andet scenarie har en bruger behov for systematisk og automatisk at modtage besked, når relevante hændelser indtræder.

- 1) **'Hent'-metoden:** Her indtaster brugeren søgeord (fx CPR) og foretager et opslag, hvorefter løsningen præsenterer de fundne informationer i en udsøgningsliste. Dette kaldes 'hente'-metoden, fordi brugeren aktivt skal trække information ud af systemerne. Det kan eksempelvis være opslag på en bopælssamling eller en oversigt over journalnotater på en sag.
- 2) **'Skub'-metoden:** Her modtager brugeren på baggrund af på forhånd fastlagte søgekriterier automatisk en notifikation/advisering, når en relevant forretningshændelse er indtruffet. Dette kan kaldes 'skub'-metoden, fordi systemet automatisk skubber information ud til brugeren. Det kan eksempelvis være en notifikation/advisering om en borgers adresseskift eller udskrivning fra sygehus.

Skemaet nedenfor indeholder ovenstående beskrivelse.

Nr.	Behov	Brugsmønster	Bruger/System-interaktion	Eksempel
1	Bruger foretager en søgning efter informationer, når det konkrete behov for information opstår.	'Hent'-metoden Brugeren trækker aktivt information fra systemet	Bruger indtaster søgeord (fx CPR) og foretager et konkret opslag, hvorefter løsningen præsenterer de fundne informationer i en udsøgningsliste.	<i>Bopælssamling</i> <i>Tværgående journalrapport</i>
2	Bruger skal systematisk og automatisk modtage besked, når relevante hændelser indtræder.	'Skub'-metoden Systemet skubber automatisk information til brugeren	Bruger modtager på baggrund af på forhånd fastlagte søgekriterier automatisk en notifikation, når en relevant forretningshændelse er indtruffet.	<i>Advisering om en borgers adresseskift</i> <i>Advisering om udskrivning fra sygehus.</i>

1.2 To kategorier af kildesystemer: Registre og Sagsbærende

Med en noget grov opdeling kan der sondres mellem to overordnede kategorier af kildesystemer: Dels fællesoffentlige registre og systemer, dels sagsbærende it-løsninger:

- 1) **De fællesoffentlige registre og systemer** indeholder informationer om fx CPR, CVR og lægeoplysninger.
- 2) **De sagsbærende it-løsninger** indeholder informationer om sager i myndigheden, fx journalnotater, dokumenter og ydelser vedr. en borgers kontanthjælpssag eller en virksomheds byggesag.

1.3 Kombination af kildesystemtyper og SAPA-brugsmåder

De to forskellige brugsmåder ('hent'/'skub') kan anvendes ift. begge de to forskellige typer af kildesystemer: En SAPA-bruger kan både foretage opslag i og modtage notifikationer/adviseringer fra både fællesoffentlige registre og fra sagsbærende it-løsninger.

Et par eksempler tjener til illustration:

- A. Ift. registersystemerne: Via udsøgning på CPR-nummer kan en bruger foretage et opslag ('hent') på en borger for at få information om bopælsadresse. Men brugeren kan også vælge at opsætte en regel, så systemet automatisk sender en notifikation/advisering til brugeren ('skub'), hvis en borger flytter bopæl.
- B. Ift. de sagsbærende it-løsninger: Via udsøgning på CPR-nummer kan en bruger foretage et opslag ('hent') på en borger for at få information om en kontanthjælpssag. Men brugeren kan også vælge at opsætte en regel, så systemet automatisk sender en notifikation/advisering til brugeren ('skub'), hvis en borgers kontanthjælpssag skifter tilstand til fx status 'afsluttet'.

I skemaet nedenfor er opsamlet de fire forskellige kombinationer af systemtyper og brugsmåder:

		Hvilken brugsmåde?	
		1. Opslag (hent)	2. Advisering (skub)
Hvilken systemtype?	A. Registre	Fx CPR-opslag <i>Via udsøgning på CPR-nummer kan en bruger foretage et konkret opslag på en borger for at få information om bopælsadresse.</i>	Fx flytteadvis <i>Via en regel sender systemet automatisk en notifikation til brugeren, hvis en borger flytter bopæl.</i>
	B. Sags-systemer	Fx sagsopslag <i>Via udsøgning på CPR-nummer kan en bruger foretage et opslag på en borger for at få information om en kontanthjælpssag.</i>	Fx sagsadvis <i>Via en regel sender systemet automatisk en notifikation til brugeren, hvis en borgers sag skifter tilstand til fx status 'afsluttet'.</i>

Disse to brugsmåder ('hent'/'skub') forudsætter om kildesystemerne, at der er skabt mulighed for integrationer til SAPA via den fælleskommunale infrastruktur. Dette er uddybet yderligere i afsnit 2.

1.4 Andre typer af interaktion med SAPA og afledt behov for systemintegration

Udover at få udstillet data om en borger eller en virksomhed kan en SAPA-bruger foretage to øvrige interaktioner med SAPA-løsningen, der forudsætter integration med de bagvedliggende kildesystemer. Disse to interaktioner kaldes 'send journalnotat fra SAPA til journalsystem(er)' og 'hop til og fra SAPA':

Send journalnotat fra SAPA til journalsystem(er)

- Finder sted, når en bruger har behov for at lave et notat om en borger eller en virksomhed i en journal i et system, der ikke er SAPA.
- Situationen indebærer, at en bruger indtaster notatet i brugerdialogen i SAPA-løsningen og dernæst sender notatet til den/de rette sagsbærende journalsystem(er).
- Dette kaldes også 'journalintegration', fordi der er skabt sammenhæng mellem SAPA-løsningen og de bagvedliggende sagsbærende systemer med journalfunktionalitet.

Journalnotater opbevares i journaler i lokale sagsbærende systemer. SAPA indeholder ikke en journal og man kan ikke gemme journalnotater i SAPA.

Hop til og fra SAPA

- Finder sted, når en bruger har behov for mere information om en borger eller en virksomhed end det, der umiddelbart kan ses i SAPA-løsningen.
- Situationen indebærer, at en bruger med få klik har mulighed for at 'hoppe' fra SAPA-brugergrænsefladen til det bagvedliggende kildesystem for at få adgang til yderligere oplysninger.
- Et hop kan også finde sted fra kildesystemet til SAPA, hvis en bruger har behov for mere tværgående information end der umiddelbart kan ses i kildesystemet.

Dokumenter opbevares i og udstilles derfor af kildesystemer. SAPA kan ikke vise dokumenter – men alene dokumentreferencer. Brugeren kan se at der findes et dokument. Men SAPA kan ikke udstille selve dokumentet.

- Dette kaldes også 'dialogintegration', fordi der er skabt sammenhæng mellem brugerdialogen i SAPA og brugerdialogen i kildesystemet.

Disse to brugsmåder forudsætter om kildesystemerne, at der rent teknisk er skabt mulighed for, at de kan 'modtage' et journalnotat, der er registreret i og afsendt fra SAPAs brugergrænseflade, og at de kan 'modtage' en bruger, der hopper fra SAPAs brugergrænseflade og omvendt. Der vil også være en række øvrige forudsætninger om brugerrettigheder, der skal være opfyldt.

1.5 Opsamling: Integrationsbehov ift. de bagvedliggende kildesystemer

Som det fremgår af ovenstående gennemgang har SAPA-løsningen behov for samspil med de bagvedliggende kildesystemer, som derfor skal etablere en række tekniske integrationer.

Disse fire 'integrationsmønstre' er opsamlet på listeform her:

1. Overføre kopi af metadata til STS-indekserne til brug for opslag i SAPA (*pull*).
 - Dette integrationsmønster skal sikre, at SAPA-brugeren kan se metadata om de sager, dokumenter og ydelser, der ligger i kommunens fag- og ESDH-systemer.
2. Udsende besked om hændelse til brug for advisering i SAPA (*push*).
 - Dette integrationsmønster skal sikre, at SAPA-brugeren kan få adviser, når der sker vigtige ændringer på en borgers/virksomheds sag i kommunens fag- og ESDH-systemer.
3. Modtage journalnotat fra SAPA-bruger (*journalintegration*).
 - Dette integrationsmønster skal sikre, at SAPA-brugeren kan skrive et journalnotat i SAPA, og at dette derefter sendes til en sag i kommunens fag- eller ESDH-system.
4. Modtage bruger fra SAPA / sende bruger til SAPA (*hop/dialogintegration*).
 - Dette integrationsmønster skal sikre, at SAPA-brugeren kan klikke på en sag i SAPA og derefter automatisk få åbnet sagen i kommunens fag- eller ESDH-system – og at SAPA-brugeren kan klikke på en sag i et fag- eller ESDH-system og derefter automatisk åbne en søgeside i SAPA, fx et overblik over den borger, som er knyttet til sagen.

For integrationsmønstrene 1, 2 og 3 skal der etableres integration fra kildesystemerne til den fælleskommunale infrastruktur og altså ikke til SAPA. Kildesystemerne og SAPA er i teknisk forstand løst koblet via infrastrukturen. Integrationsmønster 4 ('hop') kræver et protokolkald mellem SAPA og kildesystemet.

I det følgende afsnit findes en uddybning af integrationsmønstre og af den fælleskommunale infrastruktur.

2. Tekniske løsningsmodeller for SAPAs samspil med kildesystemer

2.1 Fælleskommunal it-infrastruktur for integration til SAPA-løsningen

Den fælleskommunale infrastruktur, som er under etablering, skal tilvejebringe den rette it-arkitektur til at understøtte integration mellem SAPA-løsningen og de bagvedliggende kildesystemer. Denne infrastruktur består af en række forskellige it-systemer med hver deres formål og virkemåde samt tilhørende forskellige krav til og vilkår for integrationerne.

- Serviceplatformen: På 'Serviceplatformen' etableres bl.a. en CPR-service og en CVR-service, der sikrer integration mellem de fællesoffentlige CPR- og CVR-registre på den ene side og SAPA på den anden side. Via Serviceplatformen etableres også integration til sygesikringsoplysninger i Praksys.
- Sags-, dokument- og ydelsesindekserne: I de nye fælleskommunale støttesystemer etableres såkaldte 'indekser' over sager med tilhørende journalnotater og dokumenter samt over bevilligede og effektuerede ydelser. Systemerne med indekserne indeholder alene kopier af data, der holdes og vedligeholdes i bagvedliggende sagsbærende kildesystemer som fx specifikke fagsystemer og mere generiske ESDH-systemer.
- Beskedfordeler: Der etableres et særligt støttesystem til at fordele beskeder på tværs af systemer (system-til-system). Denne 'beskedfordeler' sikrer, at en forretningshændelse, der er registreret i ét system (fx et fagsystem til Udsatte børn) kan afstedkomme, at der udstedes et advis til en bruger i et helt andet system (fx SAPA). De modtagende systemer får besked om forretningshændelser via en abonnementsordning på beskedfordeleren.
- Fordelingskomponent: Der etableres et særligt støttesystem til at fordele journalnotater på tværs af systemer (system-til-system). Denne 'journalnotatfordeler' sikrer, at et journalnotat, der er registreret i ét system (fx SAPA) kan afstedkomme, at der på en given sag i et sagsbærende system journaliseres det pågældende notat.

Dialogintegration går udenom den fælleskommunale infrastruktur og stiller ikke krav til fælleskommunale komponenter, og den er derfor ikke beskrevet i dette afsnit.

De tekniske sammenhænge mellem SAPA og kildesystemerne via den fælleskommunale infrastruktur kan beskrives på følgende vis:

- De offentlige registre kan tilgås af SAPA som opslag ('hent') via den fælleskommunale Serviceplatform. Via samme infrastruktur kan der også dannes beskeder, der kan anvendes til brugeradviseringer ('skub')
- Kommunernes sagsbærende it-systemer kan tilgås som opslag ('hent') af SAPA via de fælleskommunale indekser for Sag, Dokument og Ydelse, som modtager kopidata fra de sagsbærende it-systemer. Dette styres af Serviceplatformen.

- For at SAPA-systemet kan danne adviseringer/notifikationer til SAPA-brugeren ('skub') skal de (relevante) sagsbærende it-systemer sende beskeder til den fælleskommunale Beskedfordeler, som SAPA er abonnent på og henter beskeder fra.
- For at en SAPA-bruger kan sende journalnotater skal de (relevante) sagsbærende it-systemer integreres til den fælleskommunale Fordelingskomponent og dermed modtage og journalisere journalnotaterne.

2.2 Opsamling af integrationsbehov ift. de bagvedliggende kildesystemer

Kombinationen af de fire integrationsmønstre og den fælleskommunale it-infrastruktur giver et overblik over hvilke kildesystemer der kan etablere de enkelte integrationsmønstre og med hvilken it-infrastruktur. Sammen med en angivelse af det forretningsmæssige behov får man nedenstående skema.

Det skal også her bemærkes, at de beskrevne behov og integrationsmønstre ikke er obligatoriske for hverken leverandører eller kommuner at etablere. Jo flere systemer, der understøtter jo flere integrationsmønstre, desto større værdi får brugeren af at anvende SAPA-løsningen.

Behov	SAPA-brugeren	Kildesystemer	It-infrastruktur
Udstille kopi-data	Opslag via søgekriterier	Registre	Serviceplatformen
Udsende besked om hændelse	Advisering via regler ('advis')	Registre	Serviceplatformen
Udstille meta-data	Opslag via søgekriterier	Sagsbær. Systemer	Indekser
Udsende besked om hændelse	Advisering via regler ('advis')	Sagsbær. Systemer	Beskedfordeler
Modtage journalnotat	Registrere faktisk oplysning via SAPA	SAPA	Fordelingskomponent
Modtage bruger, der 'hopper'	Hop ud af SAPA for flere informationer	n/a	Dialogintegration (1:1)

Kobling mellem behov, brugerhandling, kildesystemer og it-infrastruktur

3. Etablering og finansiering af integrationer

3.1 Integrationsvilkår: Krav til leverandører af sagsbærende it-systemer

KOMBIT har udarbejdet en række dokumenter med integrationsvilkår, så det tydeligt fremgår, hvilke vilkår leverandører af sagsbærende it-systemer skal leve op til for at udvikle funktions- og levedygtige integrationer til den fælleskommunale infrastruktur. Disse dokumenter er offentliggjort på [KOMBITs hjemmeside](#) og KOMBIT har jævnlig dialog med leverandørerne herom.

De samme integrationsvilkår indgår i [SKIs rammeaftale 02.19](#).

Såfremt en kommune ønsker at gennemføre et indkøb af en it-løsning på egen hånd eller ønsker at tilkøbe integrationerne til en eksisterende kontrakt på en it-løsning, skal man huske at inkludere disse integrationsvilkår i sit udbudsmateriale (tilkøb). Det er mest optimalt at få inkluderet disse vilkår før kontrakten indgås, hvor der stadig er konkurrence, end efter kontraktens indgåelse, hvor det antageligvis vil være dyrere.

3.2 Hvem gør hvad, og hvem får hvilken regning?

En række forskellige aktører har en række forskellige og delvist overlappende opgaver i forhold til at tilvejebringe de nødvendige integrationer.

Fællesoffentlige registre og andre myndigheders it-løsninger:

KOMBIT vil på vegne af kommunerne sikre udvikling samt drift og vedligehold af integrationer til fællesoffentlige registre og herudover generelt sikre integration til ikke-kommunale myndigheders it-systemer, fx CPR, CVR, Arbejdsmarkedets Erhvervesikring, Udbetaling Danmark samt på sigt Regionerne.

Omkostningerne hertil videresendes til kommunerne via fakturering for SAPA-løsningen. SAPA vil på samme vis og efter samme principper også sikre integrationer til de fælleskommunale it-løsninger, som alle kommuner anvender, dvs. KSD og KY samt (i en overgangsperiode) KMD Sag, men altså eksempelvis ikke CSC Social eller KMD Nova, da dette ikke er fælleskommunale it-løsninger.

Kommercielle/kommunale sagsbærende it-løsninger:

Anderledes forholder det sig, når det kommer til de kommercielle sagsbærende it-systemer. Her forhandler KOMBIT ganske vist også aftaler på vegne af kommunerne, men omkostningerne til udvikling, drift og vedligehold indgår i kommunernes lokale kontrakter og finansieres således lokalt og ikke fælleskommunalt. Kommunerne skal altså selv sørge for de relevante kontrakter og selv betale regningen direkte til leverandøren.

Baseret på en forventning om at kommunerne ønsker at anvende KOMBITs forhandlingsresultat, vil KOMBIT på vegne af kommunerne forhandle vilkår og priser med de relevante leverandører for at levere de relevante integrationer.

Den generelle tilgang er, at KOMBIT gennemfører dialog og forhandling med alle leverandører af sagsbærende it-løsninger. Det er de it-løsninger, der skal kunne udstille

data i SAPA (via indekser eller beskedfordeler), og som SAPA-brugere kan 'hoppe' til og fra og evt. sende 'journalnotater' til. KOMBITs DUBU-løsning og KMDs non-TSA-løsninger indgår i denne pulje af sagsbærende it-løsninger.

KOMBIT indkøber ikke snitfladerne, men forhandler alene vilkår og priser, som så kan indsættes i kommunernes lokale udbud og kontrakter. Det er relevant at gøre for de it-løsninger, som kommunen ikke indkøber via SKI. Hvis man indkøber via SKI, så har KOMBIT sikret, at vilkår og prissætning for integrationerne allerede er omfattet af SKI-aftalen. Skemaerne nedenfor opsummerer, hvem der aftaler, og hvem der afregner.

Registre og offentlige systemer

Behov	Eksempler (ej udtømmende)	Aftale pris og vilkår	Finansiering
Udstille kopi-data	CPR, CVR, Sygesikringen m.fl.	KOMBIT	Kommuner via SAPA
Udsende besked om hændelse	CPR, Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring, Regionerne m.fl.		

Fælleskommunale it-systemer

Behov	Eksempler (ej udtømmende)	Aftale pris og vilkår	Finansiering
Udstille kopi-data	KY, KSD, UDK's løsninger (ydelsesdata), KMD Sag	KOMBIT	Kommuner via SAPA
Udsende besked om hændelse			
Modtage bruger, der 'hopper'			
Modtage journalnotat			

Kommercielle/kommunale sagsbærende systemer

Behov	Eksempler (ej udtømmende)	Aftale pris og vilkår	Finansiering
Udstille kopi-data	SBSYS, DUBU, Novax, eDoc, Avaleo Omsorg, DHUV, Fasit, KMD Struktura, KMD Nova, m.fl.	SKI eller Kommunen (kommunen vælger selv kontraktformen)	Kommunen via SKI eller på baggrund af KOMBITs forhandlingsresultat eller via egen forhandling
Udsende besked om hændelse			
Modtage bruger, der 'hopper'			
Modtage journalnotat			

4. Hvilke sagsbærende it-løsninger får tilbud om integrationer?

Som udgangspunkt kan alle kendte sagsbærende systemer på markedet få mulighed for at integrere med de relevante støttesystemer (Sags-, Dokument- og

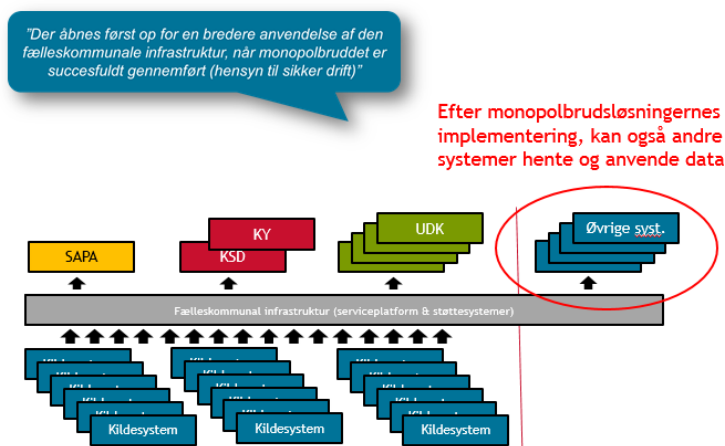
Ydelsesindekserne samt Beskedfordeler). Dette i fald integrationen er nødvendig for at sikre, at SAPA-løsningen opfylder sit forretningsmæssige formål om et fyldestgørende tværgående overblik over borgere og virksomheder.

4.1 Monopolbrud først

KOMBIT har annonceret, at dele af den fælleskommunale infrastruktur (de såkaldte Fælleskommunale Støttesystemer) i første omgang kun er åben for, at alene monopolbrudssystemerne (SAPA, KSD og KY samt UDK's løsninger) kan hente og anvende data fra støttesystemerne. Der åbnes først op for en bredere anvendelse af den fælleskommunale infrastruktur, når monopolbruddet er succesfuldt gennemført. Dette princip om "Monopolbrud først" tager hensyn til sikker drift for de nye forretningskritiske fagsystemer KY og KSD samt for SAPA og UDK's løsninger.

Men selvom det alene er it-løsningerne i det fælleskommunale monopolbrud, der i første omgang kan hente og anvende data, kan andre sagsbærende it-løsninger naturligvis godt aflevere data til støttesystemerne, hvis altså disse data skal anvendes af et eller flere af monopolbrudssystemerne. Da SAPA-løsningen jo netop er en løsning i KOMBITs monopolbrudsprogram, vil integrationer mellem sagsbærende systemer og støttesystemer til gavn for SAPA-løsningen falde i kategorien "Monopolbrud først".

Monopolbrud først....! (Til at hente data)

Altså må sagsbærende systemer gerne etablere integration til den fælleskommunale infrastruktur allerede i første fase af monopolbruddet, hvis disse integrationer som et led i monopolbruddet skal kunne sikre, at SAPA-løsningen opfylder sit forretningsmæssige formål om at skabe et fyldestgørende tværgående overblik over borgere og virksomheder.

4.2 Lige – men forretningsmæssig prioriteret – adgang til at aflevere data til fælleskommunal infrastruktur fra dag et

Kommunen har mulighed for at få KOMBITs godkendelse til at integrere sagsbærende systemer med Støttesystemerne Sags- og Dokumentindeks, Ydelsesindeks og/eller

Beskedfordeler, hvis systemernes integrationer er relevante for at SAPA-løsningen giver forretningsmæssig værdi. Om dette formål er opfyldt beror på en konkret vurdering, som foretages af SAPA-projektets governance board (p.t. identisk med SAPAs kommunestyregruppe) efter henvendelse fra kommunerne.

Der kan fx være tale om, at en ESDH-løsning skal integreres til Sags- og Dokumentindekset (fx så kommunen kan danne et overblik over de manuelle sager, som er migreret til denne ESDH-løsning som led i KMD Sag Exit). Fra ESDH-løsningen kan der også etableres integration til Beskedfordeleren, så man også kan modtage adviseringer i tilfælde af skift af sagstilstand til fx status Afsluttet. Sags- og Dokumentindekset og Beskedfordeleren vil være åben for denne integration efter bestilling fra SAPAs governance board.

I tilfælde af at mange leverandører ønsker at indgå i aktiviteter med KOMBIT på samme tid, vil SAPA-projektet for at undgå flaskehalse foretage en prioritering af, hvilke sagsbærende it-løsninger, der er vigtigst for monopolbruddet. Det er da den forretningsmæssige prioritering af relevans som foretages af governance boardet, der afgør, hvornår og i hvilken rækkefølge de sagsbærende systemer kan få lov at anvende hvilke integrationer til gavn for SAPA-løsningen. Prioriteringen fremgår i næste afsnit.

5. Prioritering af KOMBITs indsats ift. sagsbærende it-systemer

KOMBITs igangværende dialog med de mange leverandører, der tilbyder kommunerne sagsbærende it-løsninger er baseret på SAPAs og kommunernes forretningsmæssige prioritering af, hvad der er vigtigst (jf. kapitel fire). Prioriteringen sker ud fra, hvor i den kommunale forretning der er størst behov for at dele informationer med kollegaer på tværs af kommunen.

5.1 Hvorfor behov for prioritering?

Ikke alle forretningsdomæner er lige vigtige ift. at skabe et tværgående overblik for den kommunale sagsbehandler. SAPA har derfor på et forretningsmæssigt grundlag prioriteret, hvilke forretningsdomæner, der er vigtigst. Men hvorfor skal der foretages en prioritering?

Med en forretningsmæssig fastlæggelse af, hvad der er vigtigst, får KOMBIT et strategisk pejlemærke, der kan styre prioriteringen af KOMBITs indsats nu og i de kommende år. Behovet for dette pejlemærke kommer af, at KOMBIT ikke har kapacitet til at gennemføre dialog og indgå aftaler med alle kommunernes leverandører på én gang. Af praktiske grunde er der altså behov for en rækkefølge og dermed en prioritering.

Prioriteringen danner grundlag for dialogen med leverandørerne af fagsystemer, så det sikres, at de vigtigste sagsbærende systemer kommer forrest i køen hos KOMBIT til dialog, forhandling og sparring.

5.2 Prioriteringen pr. forretningsområde

SAPA-projektet har i dialog med kommunerne i foråret 2015 fastlagt følgende prioritering¹:

1. ESDH
2. Økonomiske ydelser
3. Beskæftigelse
4. Social & Handicap
5. Ældre & Sundhed
6. Skole & Institutioner
7. Teknik & Miljø

Denne prioritering tager følgende hensyn:

Ad. 1) ESDH: Den eksisterende løsning (KMD Sag) er i sig selv en ESDH-løsning og mange sager herfra skal i transitionsperioden migreres til andre ESDH-løsninger. Derfor er det essentielt, at disse ESDH-løsninger udstiller data i den nye overbliksløsning SAPA.

Ad. 2) Økonomiske ydelser: Den eksisterende overbliksløsning (KMD Sag) udstiller et overblik over udbetalte Økonomiske Ydelser i en Ydelsesoversigt.

Ad. 3) Beskæftigelse: Kommunerne er i regi af KY og KSD-projekterne i færd med at forhandle integrationsaftaler med leverandørerne af beskæftigelsessystemer, hvorfor det er meningsfuldt i samme ombæring at sikre, at disse systemer også udstiller SAPA-relevante data via infrastrukturen.

Ad. 4 og 5) Den eksisterende overbliksløsning (KMD Sag) udstiller sager fra det socialfaglige område i modsætning til områderne: Skole & Institutioner samt Teknik & Miljø.

Ad. 6 og 7) Den eksisterende overbliksløsning (KMD Sag) udstiller primært personsager i modsætning til virksomhedssager og bygningssager.

5.3 Ligebehandling pr. forretningsområde

Det hensyn, der forfølges i prioriteringen af fagområder/forretningsdomæner er et ligebehandlingsprincip. Princippet fokuserer på at behandle alle leverandører inden for hvert fagområde/forretningsdomæne lige og fair. Det betyder, at KOMBIT har en

¹ SAPA-projektets kommunestyregruppe har den 9. juni 2016 vedtaget, at debitorområdet skal prioriteres efter Social & Handicap, men før Ældre & Sundhed.

ensartet og samlet dialog med alle leverandører, der er i konkurrence om de samme kontrakter på fx Jobcenter-området eller ESDH-området.

Dette i modsætning til en tilgang, hvor man giver prioritet til de leverandører, der tilfældigvis allerede i dag har en snitflade til KMD Sag. Disse leverandører har i forvejen en markeds-mæssig fordel, da de har mulighed for at markedsføre et system, der er født med snitflade til overbliksløsningen. KOMBIT har ikke fundet forretningsmæssigt belæg for at fortsætte denne skævvridning af konkurrencen ved at sikre, at disse leverandører omlægger deres systemer før deres konkurrenter får etableret en ny snitflade.

Der anlægges derfor en tilgang, der har fokus på forretningsdomænerne ét for ét. Det betyder, at der i samme ombæring gennemføres en dialog med alle leverandører på fx domænet for Social & Handicap, uanset hvilke løsninger på dette domæne, der allerede udstiller data i KMD Sag i dag.

Det valgte prioriteringsprincip sikrer ikke et særligt fokus på de it-løsninger, der allerede i dag har en integration til den eksisterende overbliksløsning KMD Sag. Dette prioriteringsprincip får ingen særlig betydning for det overblik, brugerne får i SAPA, fordi løsningerne via synkronisering i transitionsperioden allerede indgår i SAPA's overblik.

Der er på kort sigt en større forretningsmæssig værdi i at sikre, at nye løsninger får etableret integrationer, end at de eksisterende får omlagt fra KMD Sag til den fælleskommunale infrastruktur. Begrundelsen er den, at (1) alle de eksisterende integrationer fra kildesystemer til KMD Sag kombineret med (2) synkroniseringsintegrationen fra KMD Sag til Støttesystemerne gør, at SAPA-løsningen fra dag 1 vil kunne udstille data fra kildesystemer med integration til KMD Sag. En omlægning af en ESDH-løsnings eksisterende snitflade fra KMD Sag til Støttesystemerne giver ikke et øget overblik i SAPA, da der er tale om udstilling af de samme data fra det samme kildesystem, nu blot direkte på Støttesystemerne og uden om KMD Sag. Men hvis en anden ESDH-løsning uden integration til KMD Sag etablerer en integration til Støttesystemerne, da vil der reelt være tale om at udstille nye data i SAPA, som ikke tidligere har været udstillet i KMD Sag.

Derfor kan der – på den korte bane – være god ræson i at arbejde på at få nye sagsbærende systemer til at koble sig på den fælleskommunale infrastruktur frem for at fokusere ensidigt på at omlægge de eksisterende integrationer.

De eksisterende integrationer skal naturligvis omlægges i tide (forudsat at kommunerne ytrer behovet), men pointen er blot, at det pga. synkroniseringsintegrationen hverken for den enkelte kommuner eller fælleskommunalt er strengt nødvendigt at starte med at fokusere på de eksisterende integrationer. Ved at fokusere på forretningsdomæner sikres prioriteringen af de områder, som giver størst forretningsmæssig værdi for kommunerne - og der sikres hurtigere et mere fyldestgørende overblik.

5.4 Om prioritering af nye integrationer på ét fagområde: Monopolbrud først...

SAPA-projektet følger et ligebehandlingsprincip ift. dialog med leverandører, der konkurrerer om de samme kontrakter inden for det samme forretningsdomæne. Men

når man kigger isoleret på det enkelte forretningsdomæne, fx Beskæftigelse, er der yderligere behov for at SAPAs governance board kan give prioritet til typer af integrationer, som bedst understøtter projektets målsætning om at etablere et reelt alternativ til KMD Sag.

Det betyder, at såfremt en kommune ønsker en integration, der bevirker, at SAPA skal understøtte andet og mere end KMD Sag kan i dag, så vil dette ønske prioriteres lavere end de integrationer, der er nødvendige for at SAPA hurtigst muligt bliver et reelt alternativ til KMD Sag.

Et eksempel til illustration af, at en kommune ønsker en integration, så SAPA skal understøtte andet og mere end KMD Sag kan i dag følger her:

Hvis en kommune ønsker at kunne modtage adviser i SAPA fra fx et ESDH- system, som ikke er integreret med KMD Sag i dag, så vil dette for en umiddelbar vurdering være at betragte som en udvidelse af projektets målsætning om at konkurrenceudsætte KMD Sag. Dette gælder dog ikke, hvis ESDH-systemet skal indeholde 'manuelle sager' som i sin tid er oprettet i KMD Sag for at gøre det muligt at danne adviseringer. Da kan der måske argumenteres for, at integrationen er nødvendig for at sikre monopolbrud ift. KMD Sag.

En sådan udvidelse af SAPA-løsningen med nye advistyper eller nye hop-integrationer, der går udover hvad, der understøttes af KMD Sag i dag (pr. 1. maj 2015) vil blive reguleret fælleskommunalt via governance boardet for SAPA-løsningen og således indgå i den ordinære forretningsmæssige prioritering af videreudvikling og releasestyring.

Hvis en kommune ifm. ønsket om integrationen kan argumentere for, at integrationen vitterlig er nødvendig for at understøtte monopolbrud på KMD Sag, vil dette medføre at integrationen prioriteres højere.

Hvis det drejer sig om en integrationstype, der understøtter SAPA-løsningens formål som en tværgående overbliksløsning vil den også få forrang frem for øvrige integrationer. Således prioriteres integration til aflevering af kopidata til indekserne højere end integrationer, der understøtter brugerens hop, der igen prioriteres højere end integrationer, der understøtter modtagelse af journalnotater.

Endelig vil integrationer, der er til gavn for mange brugere, have forrang. Dette forstået som den konkrete sagsbærende it-løsnings udbredelse målt pr. indbygger.

Som det fremgår er det ikke simpelt at foretage en prioritering af, hvilke integrationer, der er vigtigere end andre. Der kan ikke etableres en simpel model, men der vil i prioriteringen blive lagt vægt på følgende kriterier:

1. Forretningsdomæne (ESDH, Økonomiske Ydelser, Beskæftigelse,...)
2. Nødvendig for monopolbrud (Need-to-have, Nice-to-have)
3. Integrationstype (SAPA-overblik, Hop, Journalnotater)
4. Antal brugere (dvs. systemets udbredelse målt pr. indbygger)

Dette skal forstås således, at disse typer af integrationer vil blive understøttet snarest muligt, og at det vil komme an på en konkret prioritering af tid og ressourcer, baseret på de ovenstående principper og hensyn.

Når alt ovenstående om prioritering er sagt, er det fortsat KOMBITs forventning, at kommunernes og leverandørernes ønske om etablering af integrationer vil udjævnes og fordele sig nogenlunde jævnt hen over den tidshorizont, der er til rådighed. I det tilfælde uden flaskehalse vil der ikke være behov for prioritering, men leverandørerne af de sagsbærende systemer vil blive serviceret efter et princip om først-til-mølle.

6. Dialog med leverandører af sagsbærende it-løsninger

Det kræver en intensiv og målrettet kommunikationsindsats ift. kommunernes mange leverandører af sagsbærende it-løsninger at sikre, at leverandørerne forstår de fælleskommunale krav, tilretter deres systemer i overensstemmelse med integrationsvilkårene og etablerer det rette aftalegrundlag ift. kommunernes afregning.

SAPAs og dermed KOMBITs kommunikationsindsats ift. disse leverandører løber i et hovedspor og to delspor. Disse spor varetages af en særlig organisation i KOMBIT, nemlig Kommunernes Data og Infrastruktur (KDI), der bl.a. har til formål at tilvejebringe aftaler om snitflader til de fælleskommunale monopolbrudsprojekter.

Hovedsporet for kommunikationsindsatsen har til formål at orientere bredt om forretningsbehov og integrationsvilkår. Det består i overordnet kommunikation og orientering via KOMBITs hjemmeside og via åbne orienteringsmøder for leverandørerne. Processen gennemføres for at sikre, at alle relevante leverandører er opmærksomme på at udvikle snitflader til den fælleskommunale infrastruktur i overensstemmelse med KOMBITs integrationsvilkår.

Udover hovedsporet eksisterer to delspor, der adresserer de konkrete forretningsbehov.

Det ene delspor er SKI-aftalerne: Her indgår integrationsvilkår, således at kommunerne for de løsninger, der kan anskaffes på SKI-rammeaftale, bliver sikret, at data kan udstilles i den fælleskommunale infrastruktur og dermed i SAPA.

Det andet delspor (som er beskrevet i afsnit 3.2) er bilaterale forhandlinger med de enkelte leverandører som et supplement til SKI-sporet. Disse forhandlinger gennemføres af KOMBIT for alle relevante leverandører, så det dels sikres, at disse leverandører får tilpasset deres it-løsninger, og så det dels sikres, at det rette aftalegrundlag er på plads til kommuner, der ikke ønsker at anvende SKI-sporet. For at kunne gennemføre en hensigtsmæssig planlægning og gennemførelse af denne dialog, vil KDI arbejde efter SAPAs prioritering mellem de forskellige forretningsdomæner. Denne fremgår af foregående og næste afsnit.

7. Timing og tidshorisont

Etablering og/eller omlægning af snitflader til gavn for SAPA-løsningen og monopolbruddet på KMD Sag skal ske i overensstemmelse med kommunernes behov. Tidspunktet varierer afhængigt af typen af snitflader.

1. Snitfladerne, der sikrer integration med fællesoffentlige registre og systemer, omlægges af KOMBIT i tide før SAPA-løsningens idriftsættelse. Dette mhp. at understøtte opslag på CPR/CVR samt modtagelse af adviseringer om fx flytninger og dødsfald.
2. KOMBIT og KMD etablerer snitflader mellem KMD Sag og den fælleskommunale infrastruktur for at sikre muligheden for paralleldrift af KMD Sag og SAPA i en transitionsperiode. Transitionsperioden løber ind til sidste monopolfagsystem fra KMD (de såkaldte TSA-systemer) er udfaset.
3. Integrationer fra de fælleskommunale løsninger KY, KSD og Social Pension samt UDK's løsninger etableres i takt med at disse nye systemer udvikles og idriftsættes og de nuværende TSA-løsninger udfases.
4. Snitflader, der sikrer integration med kommercielle/kommunale sagsbærende it-løsninger kan omlægges på forskellige tidspunkter. Nogle kan etableres før SAPA-løsningens idriftsættelse, andre etableres under transitionsperioden, andre etableres efter transitionsperioden. Hvad der er styrende herfor fremgår af næste afsnit.

7.1 Kommunerne efterspørger integrationer. Leverandørerne igangsætter udvikling. KOMBIT prioriterer og planlægger idriftsættelse

Det er kommunernes konkrete forretningsbehov og betalingsvilje samt de kommercielle leverandørers udviklingsplaner og endelig den konkrete prioritering i SAPAs governance board, der afgør tidspunktet for, hvornår de kommercielle/kommunale sagsbærende systemer kan etablere integrationerne til gavn for SAPA.

Det er i særdeles høj grad op til de enkelte leverandører af sagsbærende it-løsninger selv at planlægge, hvornår man ønsker at etablere de forskellige typer af integrationer til gavn for brugen af SAPA. Man må forvente, at leverandørernes villighed reflekterer kommunernes efterspørgsel, sådan som den kommer til udtryk, når kommunerne bestiller omlægning af integrationer og efterspørger integrationerne i forbindelse med nyanskaffelser af systemer, fx ved udbud eller SKI-indkøb.

Leverandørerne kan påbegynde udvikling eller omlægning af integrationerne, når de selv vælger det. Dog vil formel og teknisk tilslutning med henblik på integrationstest og idriftsættelse være genstand for KOMBITs prioritering i SAPAs governance board, som nævnt ovenfor.

Formel tilslutning, integrationstest og idriftsættelse behøver ikke at afvente transitionsfasens afslutning, men kan påbegyndes umiddelbart efter klarmelding fra den fælleskommunale infrastruktur.

7.2 Omlægning af eksisterende snitflader før transitionsfasens udløb

Leverandører, der i dag har systemer med integration til KMD Sag, forventes at omlægge snitflader i overensstemmelse med de gældende integrationsvilkår. Disse skal omlægges rettidigt før transitionsperiodens udløb og herefter videreføres i den fælleskommunale infrastruktur.

Kommunerne kan ikke forvente, at KOMBIT bestiller, projektstyrer eller finansierer disse omlægningsarbejder. Men KOMBIT vil sørge for at leverandørerne er informeret om integrationsvilkår, tilslutningsaftaler, integrationstest og idriftsættelsestidspunkter.

Selvom det er kommunerne og leverandørerne, der i fællesskab skal sikre rettidig omlægning af relevante snitflader fra KMD Sag til den nye fælleskommunale infrastruktur og til SAPA, kan kommunerne naturligvis forvente, at KOMBIT er særligt opmærksom på at sørge for, at integrationer der i dag findes ift. KMD Sag, omlægges rettidigt inden transitionsperioden udløber, når det sidste KMD monopolbrudsfagsystem er endeligt udfaset.

Det skal forstås sådan, at hvis der, når transitionsfasen nærmer sig sin afslutning, fortsat er leverandører, der mod forventning ikke har omlagt deres systemers snitflader fra KMD Sag til støttesystemerne, da vil KOMBIT tage kontakt til disse med henblik på at få igangsat omlægningen rettidigt, så systemet er frigjort fra KMD Sag og kommunerne hermed kan opsigte aftalen med KMD.

En forudsætning for at leverandører omlægger de eksisterende integrationer vil givet være, at der er en konkret kommunal efterspørgsel. Derfor skal kommunerne med anvendelse af integrationsvilkårene efterspørge for hver enkelt it-system, at snitflader omlægges rettidigt, dvs. inden transitionsfasens udløb. Hver kommune skal naturligvis blot efterspørge akkurat de snitflader man konkret ønsker at anvende (og betale).